

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
 A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatás- és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A színházról.

Zombor, 1894. december 3.

(szf.) Itt a vonal felett, azon a helyen, mely minden lapnál a legkomolyabb dolgok pertraktálására van fentartva, a minap már szóvá tette a lapok szerkesztősége színházunk ügyét. Akkor az évad kezdetén voltunk, most már benne vagyunk. Akkor azon sorok írója csak előre látható következményekről írhatott, most azonban már tapasztalatokról beszélhetünk. Városunk közönségének érdekei lebegnek szemünk előtt, a midőn ismételen egypár megjegyzést akarunk tenni.

A színházügyet városunk egyik legfontosabb kulturális ügyének tekintjük. Lelkes hívei vagyunk s tollal és szóval mindig igaz harcossai voltunk és akarunk is maradni. A színművészet nálunk nemcsak arra van hivatva, hogy magasabb szellemi élvezetet nyújtson művelt közönségünknek, hanem — tulsz nélkül mondhatjuk — hazafias célja is van. A magyar kulturát terjeszti s azzal, hogy azokról a deszkákról a magyar muzsa szól idegen ajku polgártársainkhoz, nem csekély jelentőségű eszköze lehet a magyar szellem s a magyarán való érzés és gondolkozásmód terjedésének. De nem tekintve ezt e körülményt, nagyszámu, intelligens magyar közönségünk van, a mely megkívánja a színművészet által nyerhető szellemi élvezetet.

De főlöszleges dolognak tartjuk arról beszélni, hogy mily nagy mértékben és elkerülhetetlenül szükségünk van a színházra. Ezt tudják a város intéző körei, de tudja és érzi maga a nagyközönség is. Az nem szorul megvitásra, vajjon sok-e a három hónap, vagy pedig talán épen kevés. Soknak nem sok és kevésnek sem kevés. A tapasztalat mutatja, hogy színházlátogató közönségünk van olyan nagy, mikép az egész szezonon át biztosítja a társulatnak az existenciáját.

Az erkölcsi és anyagi támogatás nem marad el. A páholyok évről-évre mindig ki vannak bé-

relve s az előadások legnagyobb részén a ház megtelik. Azt szokták mondani, hogy a közönség ezzel áldozatot hoz; igen, áldozat a részéről, de megszűnik az lenni, hogyha a megfelelő ellenszolgáltatás viszont a szintársulat részéről nem marad el. A hiányos előadások és rossz játékek semmikép sem lehet megfelelő ellenszolgáltatás, hanem csakugyan azt eredményezi, hogy a közönség unalomból ásitozni jár a színházba. Meggondolatlanul kidobja a pénzt s bámulatos nagylelkűséggel még csak nem is füttyül érte.

S mindezeknek előrebocsajtása után tekintsük csak kissé közelebről a mai viszonyokat.

Az eddigi tapasztalatok a míg egyrészt teljes mértékben igazolják a multkori cikk aggodalmait és végkövetkeztetését, addig másrészt kétségtelenné teszik azt is, hogy közönségünknek áldozatkészsége nemcsak nem részesül kellő ellenszolgáltatásban, hanem még kellő méltánylásban sem.

A társulat eddig primadonna nélkül játszott. Igaz, hogy Mészáros Kornélia beteg volt, igaz az is, hogy most már tudomásunk szerint itt van városunkban, s szombaton már játszani fog, de hát mindez nem szolgálhat az igazgató mentességére. A primadonna-hiányon, a mely kéllőleg nem is méltányolható hiány volt, — igen könnyen segíthetett volna. Itt van a szomszédos Szabadka és Szeged, mindkét helyről hozhatott volna Mészáros Kornélia betegsége alatt egypár előadásra egy jó színésznőt, vagy pedig itt van P. Vida Etel urnő, a ki lehet, hogy talán nem fogadta volna el, de ha igen, ugy kiváló játékkal közönségünk épen az igazgatónak javára meglelt volna elégedve. Különösen ez utóbbi eszmét az igazgató részéről igen életrevalónak tartottuk volna és ismerve Vida Etel urnőnek a színművészet iránti nagy lelkesedését, pillanatig sem kételkedünk, hogy az igazgatónak erre vonatkozó terve — ha egyáltalán gondolt volna reá — sikerült volna. Vida Etel játéka igényeinknek

teljesen megfelelő, s így aztán a primadonna-hiányfel sem tűnt volna.

Feltűnő dolog az, hogy a szerződés ide vonatkozó pontja dacára tenoristánk egyáltalán nincs. Ugy értesültünk ugyanis, hogy az igazgató tenoristáról nem is gondoskodott s hogy Kenedics nem a mi társulatunk tenoristája, hanem a szegedi színháznak rendes szerződötött tagja. Azt beszél a fáma, hogy mint ilyen fog Kenedics néha-néha átrándulni hozzánk csak ugy kóstolólul. Hogy mennyiben áll ez, azt nem tudjuk; de ha így van, akkor az igazgató a leghatározottabban megrovást érdemel. E mellett közönségünk igényeinek és műérzékének megfelelő baritonista sincs. Érczkövi elég jó színész, de épséggel nem tartjuk őt alkalmasnak arra, hogy egy baritonistára váró szerepkört sikerrel betölthessen főleg azért nem, mivel nincs bariton hangja; különben ő tavall az igazgató által tenoristának volt kikiáltva s ime az idén baritonista lett belőle; ebből látszik, hogy az igazgató ugy a hajánál fogva rántja elő ezt a szegény embert és a saját mulasztásának leplezésére bünbakul állítja oda a közönség elé. Hősszerelmesünk és egy jó apaszínészünk szintén nincs. És itt azt kérdezzük, hogy mire való volt Morvait, akivel teljesen meg volt a közönség elégedve, a társulat tagjai közül elbocsajtani? Egyáltalán nem tudjuk elképzelni, hogy kit tart az igazgató hivatottnak arra, mikép Morvait helyettesíthesse. Mi a társulat tagjai között — nagyító üvegen keresztül nézve is — erre alkalmas embert nem találunk. Egy apaszínész szerepkörét sem tudják betölteni. Itt is hiányzik egy tavali jó erő, Hegedűs.

Nem akarjuk tovább folytatni ezt a részletes kritikát; még csak két dologra kívánunk röviden reflektálni. Az egyik az, hogy a társulat legtöbb tagjának részéről — némely esetben ide értve magát az igazgatót is — nem kis foku hanyagságot és felületességet tapasztalunk. Több esetben megtörtént már, hogy egyik-másik szereplő

A „BÁCSKA“ tárcája.

Ha meghalok . . .

*Ha meghalok, ne vigyetek
 Engem a temetőbe,
 Temessetek engem inkább
 Az árnyékos erdőbe.
 A csobogó patak partján
 Ott legyen az én sírom,
 Körülöttem illatozva
 Ezernyi virág nyíljon.*

*Fekete fakoporsóba
 Tegyétek be a testem,
 A pap szoltárt, gyászbeszédet
 Ne tartson én felettem.
 Ne kísérjen ki a sirba
 A harangok zugása,
 Majd eltemet künn az erdőn
 A vadgalamb bugása.*

*Fejfa sem kell; ne legyen az
 Én síromon semmi jel,
 Nyughelyemet egyentővé
 Csináljátok a földdel.
 Azok közül, kik ott mennek,
 Ne tudja meg senki sem,
 Patak partján, erdő mélyén
 Elrejtözve ki pihen.*

Ifj. Eichardt Károly.

HELEN FIA.

Lerma Egon gróf a tükör előtt állott és észrevette, hogy már-már öregszik. Becsöngette inasát.

„Édes Ferencem“, szölt a gróf, „öregszem“.
 Az egykori ublánus-örmester nevetett.
 „Nem hiszed bajtárs? Nézz csak ide — itt a fejemen — a bal halántékon — az ördögbe is, nem látsz semmit?“

„Egypár ősz hajszálat látok, gróf ur, egyéb semmit. De hiszen nekem már sokkal több van.“

„Egy örmesternek meg szabad öregednie, de egy kapitánynak örökké fiatalnak kell maradnia. Harminc év előtt egy öreg cigányasszony azt jósolta nekem, hogy három napra rá, a mikor fejemen ősz hajszálat fedezek fel, meghalok. Ma fedeztem fel az első ősz hajszálat. Három nap múlva már nem élek.“

„Esztelenység“, bökte ki a hü Ferenc. „Nem az első eset lesz ez, hogy a sátán fia hazudott. Gróf ur most 56 éves és ha Isten s az ég szentjei is ugy akarják, bizonyára még soká él.“

„Áldott egy lélek vagy te Ferenc“, mondá nyájasan mosolyogva a gróf, „s nagyon köszönöm ragaszkodásodat. Szívtál ma már dobányomból? — Nem? Nos végy belőle annyit, a meunyt csak akarsz és ha már egyszer nem élek, te fogod összes dobányomat örökölni. — Kalopotat és pálcámat — helyes. Ha Fedor gróf kérdézősködné utánam, mond, hogy a „klubban vagyok“.“

A tisztí klubb termei fényesen ki vannak világítva. A lovasezred ujonnan bevonult tisztjei teljes számban jelentek meg s minden öket megillető tisztelettel lettek fogadva. T. Róbert herceg személyesen fogadja öket, a mi részéről különös kitüntetés. Mindenki számára van a hercegnek egy barátságos mosolya, tréfas megjegyzése. Kezét azonban csak egy tisztnek nyújtja és ez a fiatal főhadnagy, S. . . Gyula gróf, egy igazó szépségű, öles természetű, ruganyos mozdulatu, kifogástalan tartású férfiú; arca mint a tej és vér és szemei . . . szemei oly gyengédek és ártatlanok, oly ábrándosan és sejtelen nélkül

néznek a világba, hogy azt bibejnë az ember, hogy a jó Isten tévedett, a mikor egy huszártiszt barna arcát a legszebb leányszemekkel ékesítte fel.

Természetesen kártyáznak és eleinte Gyula grófnak kedvez a szerencse. A klubb termei mindinkább jobban és jobban telnek meg. Egyike az utolsóknak Lerma Egon gróf, a kit a legnagyobb tisztelettel üdvözölnek. A grófnak nincs ellensége és becsületbeli ügyekben tekintélyként szerepel. Ép egy tábornoki tiszttel beszélget, a mikor szeméi a játékasztalnál ülő Gyula gróftól pillantják meg. A fiatal huszár is e pillanatban emelte fel szeméit a kártyákból. Tekintete a kandallónál álló egykori ublánus-kapitányra esett.

Mint a hegységek között a felkelő nap sugarai bearanyozzák a hegycsucokat, ép így volt ez Lerma gróf arcával is. A vér ugy látszik hirtelen fejébe szállt, mert inogni kezdett s egy fauteuil támlájára kellett támaszkodnia. Később aztán vérpiros lett az arca és lelki felindulásának ez áruló színe a legkisebb ráncocskába is behatolt. De nemsokára ismét visszanyerte nyugalmát és szeméit finom kezeivel eltakará, mintha egy képzeletben fölmertlő képet akarna eloszlatni.

„Gróf ur talán rosszul van?“ kérdezé részvétellel-jesen egy tábornoki tiszt, a kinek figyelmét a vis-a-visjének állapotában hirtelen beállott változás nem kerülte el.

„Semmi, semmi“, hangzott mintegy fenyegetőleg a huszár szájából, „azt hittem . . . Isten önnel báró, egy pohárka cognacot kell innom.“

Lerma gróf az ajtó felé indult. De hirtelen mást gondolt. Visszatért a terembe és egyenesen a játékasztal felé indult, a hol már hazardirozni kezdtek.

A fiatal főhadnagy ismét feltekintett kártyájából és e rövid, röpké pillantásnak batása megint rendkívüli volt. Lerma gróf ismét inogni kezdett és magában e szavakat suttogá: „Különös — különös — ezek a szemek — Helén“.

„A szerencse megfordult édes Gyulám“, mondá F. százados „és te jölteszed, ha abban hagyod a játékot“. „Van eszembe“, felelé a fiatal tiszt. „A nyereség

egy betűt sem tudott a szerepéből. Igaz, hogy nem a szereptudás teszi a művészt művészzé, de még inkább igaz az, hogy a szereptudás hiányában a legjobb alakító-képesség is eltörpül. Aztán nagyon visszatetsző s a közönséget méltán bosszantó dolog az, hogy ha a színész részéről semmi jóindulattal és törekvéssel nem találkozunk.

Másik megjegyzésünk tárgyát az előadott és a jövőben előadandó darabok megválogatása képezi. Erre nézve csak a szombati előadásra utalunk. Hát azért jár a zombori közönség színházba, hogy szavalatok legyenek kénytelen végig hallgatni? Hiszen ehhez nem kell ilyen nagy anyagi előnyökkel rendelkező szintársulat. Elég volna egy pár embert hozni, akik szavalatukkal napról-napra fellépnének. Itt megjegyezzük, hogy nem a két színész ellen van kifogásunk, akik szavaltak, mert hiszen előadásuk igazán élvezetes volt, hanem általában szavalatok előadását nem tartjuk helyesnek. Ezen felül pl. az e heti műsor is milyen silány. Jobban meg lehetne a darabokat válogatni.

Olyan hiányok ezek, melyeket jogosan róhatunk fel a társulatnak s a melyek az e sorok elején röviden ecsetelt cél elérésére épen nem alkalmasak. E mellett azonban elismerjük azt, a mit el kell ismernünk, s a mit kritikáinkban eddig is tartózkodás nélkül elismertünk, hogy t. i. a sok között láttunk már jó előadást is s hogy az igazgató s még egy-két szereplő játéka megérdemli a dicséretet.

Dacára az előbb említetteknek, mi nem törünk pálcát a társulat felett. Az igazgató jóvá tehet még mindent, de ha az állapotok ilyenek maradnak, úgy meglehet róla győződve, hogy a közönség eddigi rokonszenvét eljásza. Pedig neki arra is kellene gondolni, hogy a színházat más igazgatónak is átadhatják. A mi közönségünk igen jó közönség, hisz látjuk, hogy most is elég szép számban látogatja a színházat; jó játékkal és kellő jóindulattal s igyekezettel játszva, bármelyik vidéki szintársulat által méltán megirigyelhető anyagi helyzetet lehet teremteni.

A szerelem a szótárban.

Felolvasatott a zombori polgári kaszinó-egyleti dalárdának 1894. évi december hó 3-án megtartott házi estélyén.

Hölgyeim és uraim!

Sokan azt mondogatják, hogy a szerelem nincs többé. Ez ábrándos, ez a hőbortos érzelme csak a regényes lovagkorban járt itt a földön és azután eltűnt.

Az egy földel és egy szerető kebel idejében volt divatban, mai fölvilágosult századunkban: egy kunyhó és egy szerető angyal balga eszme. Hisz manapság nem azért ostromoljuk a sziveket, hogy kunyhót nyerjünk velük, hanem, hogy idővel hazat érjünk, de mindenekelet, hogy házat vigyünk. A divatos szerelemisten nem Vénusz, hanem Merkur fia, iver nem más, mint egy iv bélyeges papirus, szerelmi csele a spekulációk, tegye a tiúntartó, nyilai egyszerű acélpennák a házassági szerződések aláírására. E fölött a régi valódi szerelem halárra busulja magát és sehohsem mutatkozik.

elment s most a magam pénzt reszkirozom meg. Két-száz forintot hívok rőtgnem.

„Elvesztett!”

„Ötszázat!” — „Veszve.”

„Ezret!” — „Adieu.”

„Kétrezt!” — „Fare well.”

„Ötrezt!”

„Ugy látzik, hogy bosszantani akarnak a kártyák”, mondta Gyula gróf s arca csak úgy lángolt. „Tehát tizezret!... Micsoda? Ez is oda?... Ezt ki kell pótolnom. Ketszeresét... Gyalázatos pech!”

Lerma gróf egészen közel lépett az asztalhoz és figyelemmel kísérte a játékot.

Egész bankó-hegyek voltak ott felhalmozva. Gyula gróf mindinkább tüzebb, Vencel gróf mindinkább gnyosabb lett.

„Szerencsés az asszonyok körül, szerencsétlen a kártyában”, jegyezte meg közönbösem, nevetve K. báró. „Vigye az ördög az asszonyokat”, szolt mérgesen az izgatott tiszt — övvenzer!”

„Kézpénz vagy „hozom?” mekegő Vencel gróf, a ki ritka szerencsével játszott.

„Tartozom önnek már valamivel?” kérdé metszően Gyula gróf.

„Még nem, de nemsokára”, hangzott a válasz. „Különbem nem játszom tovább. Revanche-ra.”

„Ezt nem szabad tennie”, pattant fel izgatottan a nemes lovag. „Tovább kell játszania!”

Vencel gróf a beszélőt kihívó tekintettel mérte végig. „Tovább kell játszom? Nem muszáj! Csak azt kell tennem, a mit akarok. Senkiesem kényszeríthet. En Vencel gróf vagyok. Értette?” Szervusz!”

„Gyalázatos fráter!” dörgő Gyula gróf és szerencsés partnerjére készült rohanni.

Lerma gróf gyorsan a perlekedők közé állt. — „Uraim”, szolt az általánosán becsült katona, „semmi veszekedés ne legyen; engedelmet kérek, Vencel grófnak határozottan nincs igaza.”

„Mit merészel ön mondani?” sziszegő a játékos.

„Az bátorokom megjegyzeni”, hangzott a büszke, de nyugodt felelet, hogy ön nem járt el gentlemanhoz

Egészen visszavonult a világtól. Nem találjuk már sehohsem azt, a valódi, igazi szerelmet, mely nem kíván mást, csak önmagát, mely más örömet nem ismer, csak áldozatait, mely még megőrizte szirkeménységű büségét és írósvajlágásu erelmét. Csak néha csendül meg egy-egy fakó poeta mélabus akkordjaiban, a falusi legény tilinkó hangjában, az alföldön markot szedő leány hangjában, de hangja elvész a mindennapi élet vásári zsvájában. A szivben nincs többé, a modern agyhoz nem mer közeledni, mert ebben székel a logika és ha ezzel közeledünk hozzá, lehámlik róla a bűbáj zománca. Csak egy hely van, ahol egész genezisést tiszta szüzességében feltaláljuk, ez az egy hely az, ahol eddig nem kerestük és ez: a szótár.

A szerelem a szótárban a szó teljes értelmében egészen új távlatot tár föl előttünk e fősűges régióban. Ha a szerelmet a szótárakban keressük, mindenekelőtt meggyőződünk arról, hogy egy szótár is lehet igazán költői munka, sokkal költőibb, mint igen sok arany-metszésű, gyemánt kiadású könyv; másodsor, hogy a szerelem hatalmas folyamként, azon négyhez hasonlóan, melynek mindegyike egyenesen a paradicsomból ered s az egész nyelvtérleten át a világ kezdete óta temérdek finom oldalágakban és mellékfolyókban habzik tova, melyet követni szerfölött érdekes és jutalmazó munka lehet.

Van a világon egy igen közönséges prózai szó, mely csaknem minden ó- és új nyelvben egyiránt hangzik, e szó a zsák, úgy, hogy csaknem olyformán tetszik, mintha e dísztelen tárgy szemleleténél, mely csakis terhordó állat vagy zsákoló tartságában képzelhető, a nyelv génusa minden teremő erejét elvesztette volna ketszűheesében, hogy új szóval rubázza föl. A zsák sak-kos a görögben, sac-cus a latinban, sacco olaszul, sac franciául, sack angolul, és sack németül. A zsák: zsák Homernál, Danténál és Shakespearénél, sőt a szoltárok dalmoka sem tudott e dolgon segíteni, mert az ó-zsvetség nyelvén is a zsák csak zsák.

Mi ehhez képest a szerelem! Mi teljes hatalmában mutatta itt alkotó erejét a népek nyelvkepző génusa, mi változatosak képletei és formái, mi finomak a nuanceok és árnyalatok s mi határtalanul gyöngédek a különbözőzettek! A világ legnagyobb lírikusai sem mérközhetnek e tekintetben a nyelv szellemével s e nézponttól tekintve nincs könyv, mely a szótárral összehasonlítható volna.

Ádám és Éván tul nem kezdhetjük. Ádám és Éva voltak az első szerelmi pár, kiknek vallomásaik, hűség esküjük, perpatvarkodásaik okmányok alapján bebizonyíthatók. Midőn az első férfi az első nőnek föltárta benső érzelmeit, a szavak oly hanglajtorjája állhatott rendelkezésére, melyről a mi szótárunk nem is álmodik, s melyek közül igen sokat lefordítani nem, csak körtlíni lehet. Midőn „ahav”-ról szoltott, egy modern világu leányka talán csak megértette volna még, habár mindenesetre sajtáságos udvarlasi módnak vétetnek, ha mai napság valaki mint a bibliai ember, a szerelemről azt mondaua, hogy azt „zászlóként” tartja kedvese feje fölött. Esernyő, napernyő, vagy egy en-outcas mindenesetre szivesebb fogadtatásra találua. Hiába, ilyenek az öregek, és azután nem szabad felednünk, hogy a paradicsomban sohasesem esett, s hogy a nap, — legalább a meglévő okmányok szerint, — akkor még nem értott a teintnek. De ha az égalj ott a paradicsomi fák lombos árnya alatt mindig kellemes, egyforma és mérsékelt volt is, a szerelem hémverője mégis többszörös emelkedést és esést mutat. Hogy is lehetett volna ez másképp egy ily fiatal párnál, mely még semmi előzetes esetre nem hivatkozhatott, mely ha duzzogott, s azután kibékült, maga körül mindent ujak talált. Ekkor a „racham” és „cheset” érzelme hangjai belezendültek az első házaspár mézesheiteinek dallamaiba.

A rómaiak tulajdonképpen igen praktikus és értelmes nép voltak, kik a eskön kívül szerették még a bazát s a kényelmes életet. Ők ennél fogva már különbséget tesznek azon szerelem között, melynek kuforrása valami összerű indok, mely a szerelmeseknek, hasznosnak és jövedelmezőnek látszik és azon éstelen, vagyis inkább öntudatlan szerelem között, mely szeret viszonzerelem nélkül.

Ich, ein solcher Narr, ich liebe
Wieder ohne Gegenliebe!

illően. Ön egy fiatal tisztel játszott és pedig bázardul játszott és ezért kötelessége önnek a veszőföltre bízni a játék végének annoncirozását.”

Helyeslő moraj.

„E helyett ön a legnagyobb tét után elhagyta a játékasztalt. Ez bánthatta partnerjét és ezért az kissé durva volt.”

„Mit akart ön ezzel mondani?” kérdé Vencel gróf.

„Az akartam ezzel mondani, hogy én önnel nem játszottam soha és a jövőben sem játszom, mert ön nem gavallér ember!”

„De meg fog velem verekedni?”

„Várom segédeit.”

Az erdőben mély csend uralkodott. A virágok balzsamos illata kellemesen részegítővé tette a levegőt, a kis madarak dala hangosan szolt és a nap oly erősen és melegen lóvelé tüszugarait a tájra, hogy úgy tetszett, mintha ezüst lepel borulna a virányokra. A fák virág-diszben állottak és a vad gesztenyefák felnyuló virágaikkal olyanok voltak a természet fényes templomában, mint valami óriási csillár. A bokorban rigómadár dalolgot és ott, a hol a patakocska csergedezve oson tova, zöld-csillámu gyík futkozott.

Es a gyönyörű szép napon két férfi állott egymással szemben barcra készen, dültől feltöltelve, egymásnak vérere szomjazva.

Lerma Egon gróf és Vencel gróf a párviadalhoz készültek. A kibékítési kísérletek eredménytelenek voltak. A pisztolyok töltvék, a távolgás kimerve.

A napsugár végig surrant az erdőtisztáson s felkuszott a viaskodók ruháin s egy virágocska kelyhébe rejtőzött, mely szűzi kellemmel simult a szarkalábhöz. A szellő a városból elhozta a harang hangjait az erdőbe és helyette az illatos virágok üdvözlését vitte el.

Lerma gróf letette kalapját és segédjéhez, Gyula grófhöz fordult: „Nem tudom, hogy mint fog végződni a viadal. Ha kedvemre akar valamit tenni, vegye magához e kicsi csomagot. Rajzaimat és végrendeletemet tartalmazza. Ha elesem, bontsa fel és teljesítse utolsó akaratomat.”

énekli Heine, ki ugyan nem volt római, de a ki, midőn szerelem forgott szobán, épen oly eszes és éstelen tudott lenni, mint ők.

A szerelem e két kategóriájából, a „diligere” és „amare”-ből fejlődött ki a régi rómaiak egész érzelmevilága. De mindenesetre gyannus, ha már kategóriák léteznek, s ha már vannak a dolgok, melyeket először „becsülni” kell, mielőtt megszeretjük. Az árjegyzék és a dividendá szaga érzik rajta. „Non vestem amatores mulieris amant, sed vestis fartum!” mondá Plautus. Es ez elég világos. Nem a nő rubáját szereti, a ki szeret, hanem azt, ki a rubában van. Mi itt természetesen nem bocsátkozhatunk a részletekbe, mely a rómaiak szerelmi fogalmait annyira gazdaggá tette, és minden légkörbe, még a politikaiába is belevitte. Nekünk külön szavunk van a „Caritas”-ra, azou természetes kötelekre, mely szülő, gyermek, testvér és barát közt létezik, más a „studium”-ra, mely a pártok, szövétségek és érdekeltek vonalmát jelzi, és végre külön a „pietas”-ra. — Mindent összevéve azonban a rómaiaknak, valamint az életheben általában, egy a szerelemben is bizonyos hideg, számító eszesség egyik jellemvonása.

Mennyivel szenvedélyesebben fogták föl e dolgot az angolok! Az ő „love”-juk mindent kifejez. „O love! O fire!” — Oh szerelem! oh tűz! — kiált föl Tennyson, pedig ő még a legkevésbé lángoló költője az angoloknak. Haem az öreg és örökké fiatal Shakespeare, az érti, mint kell a szerelem nyelvén beszélni: „Volvék a legnagyobb eszásár, s volnék legméltóbb e koronára, s lennék ifjak közt a legdelibb, s volna tudományom és erőm több, mint mivel ember valaha bírta, szerelme nélkül mind ez nem volna semmi sem.” — Ennek azután genre-ja van, mint a francia mondja, van benne valami a bibliai hangból: „Volna nyelvem az angyaloké és nem bírnám a szerelmet” — azonban bírja, és bírja a nemzet, mely magáénak mondja őt. „Love” az első és „affection” a második, az ész tüzeben megpróbált és megtszult szerelem. A „love” viharosan, váratlanul költözik szívedbe; mint az ifju tavasz; az „affection” lassan de kitartón. A „love” tündér, az „affection” egy derek háziaszony; a „love” az, melyről Schiller zengi: „Mit dem Gürtel, mit dem Schleier reisst der schöne Wahm entzwei”; míg az „affection” nak meg kell szokni a kedvest neglégében; szóval „love” a szerelem sans phrase et sans comparaison, és affection a házasság. A szerelem és házasság közt az érzelmekek meg egész hangjátéka fekszik, például a „liking”, mikor a kis leány már szeret, de nem mondja azt, hogy szeret, hanem hogy ez meg neki tetszik, azután az „attachement”, „fondness” és „passion”. Ez utóbbi a világförforgató szerelem.

Es az oroszok, a barbárok? Tudnak-e ők szeretni? Nines oly érzés, melynek legfinomabb árnyalatára külön szavuk ne volna. Hát meg a bibájos kelet, csodás szerelmi regéivel! Ki győzné mindezt egy fölolvásás szük keretében szorítani; és ki tudja, nem léptem-e már eddig is át a határt, nem szaporítom hát tovább a szerelemről a szót, úgy is hiába tenném, megirta azt erre nézve már Heine:

Oh, die Sprache ist so dürrig,
Und das Wort ein plumpe Ding.
Don Carlos.

Legujabb.

(A „Bácska” eredeti távirata.) A képviselőház a vígszínháznak adandó 200,000 frtnyi kamatnélküli állami kölcsönről szolt törvényjavaslatot 3-szori olvasáskor 2 szavattal elvetette.

Ujdonságok.

Kinevezés. Sándor Béla főispán dr. Schneider Károly volt megyei fötgyész, elismerésének meleg szavakban való kifejezése mellett, állásától fölmentette, egyttal kinevezte őt vármegyei tb. fötgyésszé.

„Gróf ur...” hangzott halkan a gróf háta megett.

„Ah Ferenc, te vagy az, ki engedte meg, hogy kövess”, szolt szigoruan a tiszt.

„Akarok, jelen kell lennem, kegyelmes uram. Ne taszítson el kegyelmes uram.”

„Hát mit akarsz különben?”

„Emlékezik a cigányasszonyra? Ma van a harmadik napja, hogy a legelső ősz hajszálakat felfedezte”, zokogá a hű szolga.

„Te nem hiszel a jövendölésben. Légy nyugodt, mi sem fog történni!”

A párhaj pillanata elérkezett.

Egy, kettő, három — a lövések eldördültek s Lerma gróf elterült az illatos pázsiton.

A segédek a gróf körül szorgoskodtak.

„Végem van”, suttogá a nemes gróf, „érzem éltetnek a végét. Gyula gróf — önböz valami mondani valóm van.”

A fiatal tiszt letérdelt és a gróf fejét kissé felemelé.

„Ön V. Helén hercegnő fia, nemde?”

A kérdézt fejevel intett. Beszélni nem tudott, torka összeszorult.

„Tudtam — sejtettem — a mikor szemeit láttam, ilyen szeme csak Helénnek van. A civódásba is csak azért elegendtem bele, hogy önt Vencel grófnak, a félelmetes lövőnek párhajától megmentsem. Ha ön elesett volna, édes anyja e csapást nem éli tul. Adja át üdvözlémet — mondja meg neki, hogy teljes szivemből szerettem és teljes éltelen át boldogultam voltam, mert engem megvetett — vizet — vizet — köszönöm. Mondja meg neki, hogy nevével ajtkamon — haltam — meg.”

A tölgyfa lombos galyjai között, a melynek törzséhez a gróftól fektették, a madarak bucsudalt zengedeztek.

Lerma gróf ajkai mozogtak.

„Helén — Helén”, hangzott sóhajtozva.

A hű szolga nyakára borulva, keservesen zokogott Helén fia.

B. L. után: Spanyol J. József.

Mellé

Áthelyezés

Popovits Sándort, a helyettesítést át. Helyettesítést foglalta el.

Számonek

megye összes híveiből álló, a számonekérőszéket t.

Erseki nyu

Gyula ó-becsei la. Csáska György e. illetőleg egészsegi végett, a terhes le.

Képviselői

ó-kánizsa választól előtt O-Kánizsara s séről beszámoló n.

Szakértő

miniszter a csatav Mihály körállatorv.

Jóváhagyás

iváni I. temetkezés.

A jegyzői

mult hó 29-én és 30. következő jelöltek: Ödön, Dékity Simo, Potzta Ferenc és S.

Agarászat.

torszeghi vadászterület rendezett. Az élvezetes és erényes esett zsákmány gyűltek össze.

Pályázat.

pénzügyigazgatóság.

Adomány

izr. hitközség a multben 50 frtot szavazó szobrara.

Jóváhagyás.

pacser-ó-morovici u.

Halálhír.

plébános, a helybeli nak temetése szombati vége. — A helybeli gyászjelentést adta F.

názium tanári testület adta, hogy szerető Dömötör, görög kelet hittanár, élete 64-ik, a folyó évi november hó szünetes után jobboldal november hó 30-án.

Uj megyebiz

ejtett meg varmegyei megyebizottsági tagsági Waisz György (N.-Milió) Zsoter Akos (Temeru) Jedlieska Mihály (Tof) Buebler Róbert (Ob) Lukácsévits Ignac (Z) dr. Lovázy Marton (Z) Miklós (O-Kánizsa).

Közgyűlés el

rendes közgyűlésünk bizottság ma delután megvitassa a közgyűlés. Ilyenek: I. A mernő mocsarak felmérése tárg bérlelnek a bérlet meg Poppovits Dusan kerület terület megvétele iránt. lara az árvtari számadat nehézmények tárgyában nyugdíjalap 1893. évi maramarosi insügeseket segélyezés iránt. 7. A hatalmazott megkeresés tárgyában segély iránt. 8. meghatalmazott megkeresés hold terület átengedése javaslata az ugnevezett. 10. Nikoltis Kornel vá iránt. 11. Szolnok-Dobos keresése Füzes község iránt.

Törvényjavas

dalmakról. A kereskedő találmányi szabadalmakról. A javaslat intézkedik I. II. fejezetben a szabadalm tartalma, megszüntet és a szabadalmi hivatal létes V-ben a szabadalom ki szabadalmi lajstrom, szab közlönyről, a VII-ben a a bitorlások és büntetés átmeneti intézkedésekről.

Törvényhatóság

kir. város törvényhatóság

Felolvasás.

Árvay Ernő esőkei urad. tani a cukorrépa termesztés rokon gazdasági üzletg.

Uj gyógszertár

gyógszerész személyes december hó 5-én nyitja

Tűz Bajmokon.

virradó éjjel Richter Antó házánál éfféltárt tűz ütött padláson felhalmozott gaboségben nagy szenációt kel gyujtogatásnak tulajdonitja gabona értéke mintegy hét

Férgyilkosság.

kai cigányzenekarnak tagja élt a feleségével. A napok alig toppant be az ajtón, a talmas bottal s addig ütött halt. A gyilkos asszonyt a

Közgyűlés.

bizottsága folyó hó 6-án kö

Melléklet a „Bácska” 96-ik számához

Áthelyezés. A bajmoki vasútállomás főnökét Popovits Sándort, ugyanily minőségben Soroksárra helyezték át. Helyét Bajmokon Oriás Gusztáv államvasuti főosztály foglalta el.

Számoköröszék. Sándor Géza és Cziráky Gyula öbencei káplánok súlyos betegségtől alapján Csaszka György érsek által felévre nyugdíjaztatták, illetőleg egészségük ápolása és könnyebb helyreállítására vegett, a terhes lelkipásztori munkától felmentettek.

Képviselői beszámoló. Tompa Antal, az O-Kanizsai választókertület országgyűlési képviselője tegnapelőtt O-Kanizsára érkezett, hogy ott képviselői működéséről beszámolót mondjon.

Szakértő kirendelése. A földmíveléstügyi miniszter a csantavéri marharakodóhoz szakértőnek Heks Mihály körállatorvost rendelte ki.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a kovil-szentiváni I. temetkezési egyesület alapszabályait jóváhagyta.

A jegyzői szigorlatok eredménye. A múlt hó 29-én és 30-án megtartott jegyzői szigorlatot a következő jelöltek állották ki eredményével: Kanyó Ödön, Dékity Simon, Hévíz Tamás, Vidákovich Mihály, Potzta Ferenc és Scultety Kálmán.

Agarászat. Szemző István a kupuszinaimonostorszeghi vadászterületen vasárnap igen sikerült agarászatot rendezett, melyen mintegy harmincan vettek részt. Az élvezetes és eredményes agarászat után, melynek 6 nyul esett zsákmányul, a résztvevők kedélyes lakomára gyűltek össze.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a zombori kir. pénzügyigazgatóságánál fogalmazógyakornoki állásra.

Adomány Kossuth szobrára. Az újvidéki izr. hitközség a múlt hó 25-én tartott képviselői ülésében 50 frtot szavazott meg Kossuth Lajos felállítandó szobrára.

Jóváhagyás. A kereskedelmi miniszter a bajmoka-pacsér-morovicai ut kiépítésének tervezetét jóváhagyta.

Halálozás. Zsvikovits Dömötör, zombori gör. kel. plébános, a helybeli főgymnázium gör. kel. hitoktatójának temetése szombaton nagy részvét mellett ment végbe. — A helybeli főgymn. tanári kar a következő gyászjelentést adta ki: A zombori m. kir. állami főgymnázium tanári testülete mélyen megszorodott szívvel tudatja, hogy szeretett kartársa főtisztelendő Zsvikovits Dömötör, görög keleti plébános és főgymn. gör. kel. hitoktatár, élete 64-ik, tanári működésének 23-ik évében, folyó évi november hó 29-én éjjeli fél 12 órakor súlyos szenvedés után jobblétre szenderült. Zombor, 1894. évi november hó 30-án. Nyugodjék békében!

Uj megyebizottsági tagok. Folyó hó 22-én ejtett meg vármegyénkben az időközben megüresült megyebizottsági tagsági állások betöltése. Megválasztottak: Waisz György (N.-Militics), Brankov Dániel (Bács-Földvár), Zsoter Ákos (Temerin), Künszter Károly (Kis-Keér), Jedlicska Mihály (Topolya), Tessényi Öskár (Gákova), Buehler Róbert (Obrovác), Kéderer József (Bukin), Lukácsévits Ignác (zentai első alválasztó kerület), dr. Lovász Márton (Ada), dr. Tukaacs Ádám és Tukaacs Miklós (O-Kanizsa).

Közgyűlés előtt. Közledeünk ismét egyik rendes közgyűlésünk felé. A gazdasági és pénzügyi bizottság ma délután 4 órakor már ülést tart, hogy megvitassa a közgyűlés elé viendő egyik-másik ügyet. Hyenek: 1. A mérnöki hivatal jelentése a tavak és mocsarak felmérése tárgyában. 2. Magyarits Mária csárda bérletének a bérlet meghosszabbítása iránti kérelme. 3. Poppovits Dusan kérvénye a birtokát szelő mosztonga terület megvétele iránt. 4. A városi számvéviség javaslata az árvtári számadások vizsgálata folyamán felmerült nehézségek tárgyában. 5. Ugyanannak jelentése a nyugdíjalap 1893. évi zárszámadása tárgyában. 6. A maramarosi inségéseket segélyező bizottság megkeresése segélyezés iránt. 7. A selyemtenyészési miniszteri meghatalmazott megkeresése a selyemgubóráktól áthelyezése tárgyában segély iránt. 8. A selyemtenyészési miniszteri meghatalmazott megkeresése eperfényezés céljára I. hold terület átengedése iránt. 9. A kertészeti bizottság javaslata az ugynevezett anyaggyűdrök befásítása iránt. 10. Nikolics Kornél városi irnok kérvénye 120 frt előleg iránt. 11. Szolnok-Doboka vármegye alispánjának megkeresése Fűzes község tűzkárosultjainak segélyezése iránt.

Törvényjavaslat a találmányi szabaddalmakról. A kereskedelemügyi miniszter a napokban találmányi szabaddalmakról törvényjavaslatot nyújtott be. A javaslat intézkedik I. fejezetében a szabaddalom tárgya, II. fejezetben a szabaddalom hatálya, a III. a szabaddalom tartalma, megszünte és megsemmisítése, a IV. fejezetben a szabaddalmi hivatal létesítéséről és illetékességéről, az V-ben a szabaddalom kinyerési eljárásról, a VI-ban a szabaddalmi lajstrom, szabaddalmi levéltár és szabaddalmi közlönyről, a VII-ben a szabaddalmi díjakról, a VIII-ban a bitórlások és büntetésekről és a IX-ben a szükséges átmeneti intézkedésekről.

Törvényhatósági közgyűlés. Újvidék szab. kir. város törvényhatósága folyó hó 6-án közgyűlést tart.

Felolvasás. A zentai gazdakörben e hó 9-én Árvay Ernő csokai urad. gazdatiszt felolvasást fog tartani a cukorrépa termesztéséről, a szeszgyártásról és a vele rokon gazdasági üzletágakról.

Uj gyógyszerár. Újvidéken Michelsz Gyula gyógyszerész személyes jogu gyógyszerárát folyó évi december hó 5-én nyitja meg.

Tűz Bajmokon. November hó 26-áról 27-ére virradó éjjel Richter Antal bajmoki földmives gazda házában éjfél tájt tűz ütött ki s martalékává ejtette a padlón felhalmozott gabonakészletet. A baleset a községen nagy szenzációt keltett, minthogy boszúból eredő gyújtogatásnak tulajdonítják. A porrá égett biztosítatlan gabona értéke mintegy hét-nyolcszáz forint lehet.

Férjgyilkosság. Suta Döme, az egyik szabaddalmi cigányzenekarnak tagja, folytonosan perpatvarban élt a feleségével. A napokban későn éjjel tért haza; alig toppant be az ajtón, az asszony nekiesett egy hatalmas bottal s addig ütötte agyba-főbe, amíg meg nem halt. A gyilkos asszonyt a rendőrség elfogta.

Közgyűlés. Szabadka város törvényhatósági bizottsága folyó hó 6-án közgyűlést tart.

Advent. A múlt vasárnap vette kezdetét a kath. egyházban az adventi idő, mely 4 hét múlva ér véget, hogy helyet adjon a keresztény ünnepek egyik legszebbjének: a karácsonynak.

Véres verekedés. A vasárnapról tegnapra virradó éjjel gyilkosság történt városunkban. Budai Antal 17 éves suhanc, a kit házsártos természetéről és gyakran rendezett verekedéseiről rendőrségünk igen jól ismer, többbedmagával mulatott a Cservenka külvárosban levő Cselyuska-féle korezmában. Ott volt a többek között Kubicek Mihály is, aki később valami miatt összeveszett Budaiával. Budai annyira megdühösödött Kubicekre, hogy midőn ez 1 óra tájban hazament, Budai orozva megtámadta őt s több szurást ejtett rajta. A sebek életveszélyesek. Budait már átadták a helybeli ügyésznek.

A színházlatogató közönség figyelmébe. Általános a tapasztalat, hogy a színházba a közönség pontatlanul jár, úgy, hogy sohasem lehet az előadást fél 8 órakor megkezdeni. Mint értesülünk, ezentul pontosan fogják megkezdeni az előadásokat, nem véve figyelembe, hogy ott van-e már a közönség, vagy nem. A közönség érdeke hát, hogy ezentul mindenki ott legyen a kellő időben.

Hűsz és négykrajcárosok bevonása. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel ismételve közhírré tétetik, miszerint a m. kir. pénzügyminiszter ut ónagyméltóságának folyó évi június hó 23-án 46903. sz. rendelete értelmében az ausztriai értékű 20 kros ezüst és 4 kros réz váltópénz, 1895. évi január hó 1-től törvényes forgalmon kívül helyeztetik, tehát ugy az ausztriai értékű 20 kros ezüst, valamint a 4 kros réz váltópénzek a magánforgalomban csakis — 1894. évi december hó 31-ig fogadandók el, míg ugyan-ezen pénzemek az állampénztárnaknál és hivataloknál 1895. december 31-ig fogadtnak el, ezen érnek 1895. évi december 31-ike után sem névértékükben, sem anyag értékük megtérítése mellett többé sem fizetéképen el nem fogadtnak, sem el nem vétetnek.

Eljegyzés. Dr. Veesey Samu köz- és váltó ügyvéd a múlt napokban jegyezte el Freudenberg Flóra k. a.-t, Freudenberg Márk leányát.

Nagy tűz. Városunk határában a keleti Gradinapusztnán fekvő Löbl-féle szálláson a szombatról vasárnapra virradó éjszakan nagy tűzvész dühöngött, mely az összes gazdasági épületeket és magtárakat elhamvasztotta. A nagy tűzvésznek az egész nagy marha állomány is áldozatul esett. A kár több ezer forintra rug. A tűzvész oka eddig ismeretlen, az épületek biztosítva voltak.

A „Zasztava” sajtópöre. Az Újvidéken megjelenő „Zasztava” sajtópörének végtárgyalását ma december 3-án akarták megtartani. A felek kerelmére a szegedi törvényszék december 17-ére halasztotta el a végtárgyalást és megkereste Szeged polgármesterét, hogy az esküdtszék tagjait az elhalasztásról és az újabb határidőről értesítse.

Agyonforrázott gyermek. Szabadkán a Verusity szálláson egy másfél éves leánygyermeket forró vízzel öntött le az édes anyja és a gyermek a leforrázás következtében szörnyet halt. A vizsgálat lesz hivatalos kideríteni, hogy szándékosan van-e a dologban, avagy csak szerencsétlenség. A vizsgálóbíró rögtön a helyszínére utazott.

Országos telefon-hálózat. Ismét megszapordott egygyel azon városok száma, amelyek telefon utján össze vannak kötve a fővárossal. December 1-én nyíltt ugyanis meg a budapest-székesfehérvári hálózat. Immár most tíz város van, amelyek a fővárossal, vagy egymással, sőt — ha tetszik — Béccsel is érintkezhetnek telefon utján. Reméljük, hogy a közel jövőben reánk nézve is megvalósul ez a ritka előny.

Villamos-vasut Szabadkán. A régen húzódo szabadka-palicsi villamos-vasutépítés engedélyezése, úgy látszik, ki akarják terjeszteni a vállalatot úgy, hogy városi területen is közlekedjék a villamos-vasut, ami kétségkívül jövedelmezővé tenné a vállalatot. Erre a terv-változtatásra mutat, hogy a kereskedelemügyi miniszter folyó évi november 21-én 81,904. sz. a kelt rendeletével Lindheim Ernő és társainak, a szabadka-palicsi villamos közuti vasut kezdő pontjától a Kossuth-, illetve Ikra-utcán, Szent-István-téren, Deak-utcán és a zombori-uton át a vásár-tér valamely alkalmas pontjáiig vezetendő villamos közuti vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Irnok Pacserón. Fűredi Lajos s. jegyző Pacserón irnokká választatott.

Színház.

Nóra.

Csütörtökön, november 29-én.

Ibsen Henriknek nagyhirű drámája szép számú közönséget vonzott. A nézőtér csaknem egészen megtelt. Az előadás is a jobbak közé tartozott, de a szereplők közül megint csak azokat emelhetjük ki, a kiket eddig is mindig megdicsértünk: Laezkó Arankát, Polgár Károlyt.

Laezkó nagy műgonddal dolgozta ki a Nóra szerepét és ennek bemutatásában az ő művészetét szokatlanabban oldálról volt alkalmunk láthatni. A naiv és naivságában kedves, szeretetreméltó, és ezek mellett kiválóan jó feleség, mindenk fölött pedig jó anya szerepében ugyanis kevés alkalma volt a szenvedélyek festésére; az ő alakjában ezntal a gyöngéd vonások uralkodtak. Milyen paratlanul kedves és szép jelenet volt pl. mikor a naiv asszonyka a két kis gyerekével bujdosít játszott és ő is apró gyerek módjára bujt hirtelen az asztal alá, majd pedig a szoba padlóján hempergett velük! Valóságos gyerekké lett itten Nóra csupán a gyerekei iránti szeretet szertelen nyilvánulása miatt. Általában Laezkó a Nóra szerepét egy derült, meleg lélek sugaraival aranyozta be.

Mellette Polgár Károly tűnt ki. A beteges, önmagával is meghasonlott Rank orvos szerepében sok részvétet tudott kelteni az ember sorsa iránt.

Krémer Sándor Helmer szerepében a férjgyöngéd szeretetét elég szépen tolmácsolta, de az egyik magánjelenetében, a hol kissé nagyobb szenvedélyvel kellett szavalnia, — nem tudjuk mi okból — meg-megbicsaklott a nyelve, s e mellett felütönn leste a sügöt! a sügő

meg ugy beszélt, mintha ő maga adta volna a Kréme szerepét.

Apród, Rákoczné, stb.

Szombat, december 1-én.

Négy programmszámmal léptek fel ma műkedve... azaz színészeink. Boocsánat, hogy műkedvelőink jöttek tollamra, de már annyira hozzászoktunk a műkedvelői előadásokhoz s egyéb estélyekhez, a hol szavakatok és monologokat s egyéb mást adnak elő, hogy a önkéntelenül ők jöttek tollunk alá. Igaz ugyan, hogy nem egészen a sok műkedvelői előadás, hanem a mai „quodlibet” volt az oka ennek. Szép dolog a műkedvelőség, de hát mi színészeinktől nem kérünk abból, van hozzá szerencsénk talán feles számmal is.

Első sorban Guisep Apród című dramolettte került színpadra Krémer Sándorral a címszerepben. Magáról a darabról nincs mit mondanunk; a jogos kritikát elvégezte a publikum, midőn ásitozásai közben a menyezet freskói kereset valami szórakozást. Krémeren eddig is tapasztaltuk, hogy nem a legjobb oldalához tartozik a szereptudás, de a mai előadás alkalmával botránnyosan készületlenül lépett a színpadra. A példa ráragadt a többi szereplő társára, ily körülmények között persze a jótérről, alakításról szó sem lehetett.

Ezután Laezkó Aranka szavalta el Arany Rákoczné c. balladáját. Laezkó alakító erejét ismerjük, tehát nem lephetett meg bennünket szép szavalata.

Porzsoló „Az irodában” c. magánjelenetét Véber Ferike adta elő kedvesen s a közönség nem is fukarkodott tetszésének kifejezésében. Nekünk csak egy megjegyzésünk van Véberre általában és a jelen esetben. Megvan Vébernek az a rossz szokása, hogy ha indulatnak erősebb kitörését akarja érvényre juttatni, azt mindig a természetességek fonákjaként, tulzásokba viszi. Pedig hát tudhatjuk mindannyian, hogy a magasztostól a nevétségost csak egy hajszál választja el. S Véber magánjelenetének végen épen e hajszálnal volt.

Az újonnan szerződött(?) tenorista Kenedics Kálmán a „Szép Galatheá”-ban mutatkozott be. Mint Pigmaleon lépett fel s erőteljes, bar a magasabb regiszterekben fátyolozott hangja tetszést aratott a tenoristáktól elszakított közönségünk előtt. Ifj. Polgár mint mindig, most is jó volt. Ganimed szerepében Serfőzy Jenny lépett fel, kin ugy látszik a tavali bátorító tapsok nem sokat használtak, mert kis terjedelmű hangja nem javult. Galatheát Turner Ilka játszotta.

Éjjel az erdőn.

Vasárnap, december 2-án.

A Beniczkyne elbeszélése után készült népszínmű, egyike a jobbaknak a sok gyöngé és rossz új népszínmű között. Hiba olyan zamatos magyar népszínművek, mint a Tolonc, Piros bugyelaris, Falu rossza, Szökött katona stb. stb. nem teremnek ez idő szerint. A jobbak is csak ugy kénytelen-kelletlen kerülnek a világot jelentő deszkákra, hogy épen mondhatjuk, hogy vannak újabb darabok is.

Az „Éjjel az erdőn” előadók talán minden szövegben egyszer-egyszer, de semmi hatás nélkül. A közönség megnézi és csakhamar elfelejti megint.

A főbb szerepekben Turner Ilka, Véber Ferike, Érezkő, ifj. Polgár Károly és Krémer játszottak, utóbbi ezntal is a szerepmentudás krónikus betegségének tüneteivel.

Vasárnap délután gyermekelőadás volt.

Bács-Bodrogh vármegye

legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke az 1895-ik évre.

Chottek Rezső gróf földbirtokos Korompa (Pozsonym.) 42181 frt 74 kr, Dungyerszky Lázár földbirt. Újvidék 20716 frt 89 kr, Fernbach Bálint fb. Zombor 20538 frt 91 kr, Rédl Béla báró fb. Kelebia 10224 frt, Fernbach Antal fb. Zombor 8117 frt 83 kr, Latinovits János fb. Katymár 7766 frt 10 kr, Rédl Lajos báró fb. Rasztina 7649 frt 99 kr, Fernbach László fb. Temerin 6569 frt, Latinovits Albin fb. Grác 6364 frt 59 kr, Szemző Mátyás dr. fb. Kerynya 5992 frt 22 kr, Ungár József fb. O-Morovia 5563 frt 15 kr, Lebach János ifj. fb. Cservenka 5100 frt, Latinovits Frigyes fb. Borsód 5060 frt 40 kr, Lebach Konrád fb. Cservenka 5014 frt 82 kr, Lebach Adám ifj. fb. Cservenka 4655 frt 51 kr, Vojnits István dr. főispán Szabadka 4498 frt 82 kr, Rohelm Károly fb. Zombor 3938 frt 42 kr, Weindl Mór fb. Apatin 3855 frt 65 kr, Latinovits Ernő országgyűlési képviselő Budapest 3688 frt 21 kr, Dungyerszky István fb. Szenttamás 3599 frt, Ginder Ignác fb. O-Beese 3528 frt, Szemző István fb. Zombor 3455 frt 40 kr, Pillaszanovits József id. fb. Budapest 3331 frt 12 kr, Wámoscher Nándor fb. Monostorszegh 3222 frt 24 kr, Gayer Henrik fb. Cservenka 3122 frt 54 kr, Polyákovits Mátyás fb. Budapest 3043 frt 40 kr, Fernbach Péter fb. Zombor 2740 frt 13 kr, Latinovits Pál fb. Borsód 2671 frt 02 kr, Rudits Gyergely fb. Zenta 2665 frt 25 kr, Rudits Farkas fb. Zenta 2653 frt 05 kr, Engelmann Zsigmond dr. ügyvéd Ada 2493 frt 56 kr, Dungyerszky Milán fb. Szenttamás 2370 frt, Vaaly Emil dr. ügyvéd Kula 2341 frt 70 kr, Schneider Károly dr. ügyvéd Kula 2249 frt 54 kr, Deutsch Adolf fb. Zenta 2239 frt 04 kr, Lebach Károly fb. Veprovác 2228 frt 37 kr, Löbl Mór fb. Új-Verbász 2167 frt 16 kr, Kovács Iván fb. Rigyica 2112 frt 27 kr, Fűrő Lajos fb. Halas 2101 frt 04 kr, Dungyerszky Bogdán fb. Szenttamás 2098 frt, Kohn Lipót fb. Budapest 2068 frt 80 kr, Cseh Ervin főispán Erőd 2037 frt 76 kr, Oberländer Fülöp fb. Új-Verbász 2012 frt 51 kr, Rác György fb. Kula 2000 frt, Szemző László fb. Budapest 1914 frt 62 kr, Nagy István ügyvéd N.-Palánka 1877 frt 46 kr, Lebach Péter fb. Cservenka 1834 frt 82 kr, Grigorievics Péter gör. kel. lelkész Deszp.-Szt-Iván 1815 frt 88 kr, Rosenberg Mór fb. Baja 1791 frt 23 kr, Rosenberg Adolf fb. B.-Almás 1791 frt 23 kr, Pollák Jakab fb. Baja 1791 frt 21 kr, Rausch Ede fb. Hódságh 1712 frt 63 kr, Szemző Gyula fb. Zombor 1707 frt 99 kr, Krieszhaber Adolf fb. Kis-Hegyes 1700 frt, Heinecz Nándor gyógyszerész Kula 1692 frt 06 kr, Gräber Gyula fb. Szonta 1639 frt 90 kr, Gombos Béla főszolgabíró O-Beese 1636 frt 34 kr, Nikolics Miklós fb. Zenta 1609 frt 66 kr, Brankovits György gör. kel. patriarcha Karloca 1588 frt 68 kr, Vajda Jakab Fülöp fb. Martonos 1587 frt 05 kr, Császár Péter főszol-

gábró Topolya 1576 frt 68 kr. Fernbach József országgyűlési képviselő Budapest 1556 frt 68 kr. Ungár Ferenc fb. Zenta 1548 frt 35 kr. Törk János fb. Baja 1525 frt 10 kr. Birnbaum Jakab Ernő fb. Torzsa 1520 frt. Reich Salamon fb. Baja 1502 frt 84 kr. Machmer Fülöp fb. Torzsa 1500 frt. Reinhardt György fb. Cserevka 1500 frt. Dungyarszky Tivadar Gy. fb. Szenttamás 1498 frt. Aman József fb. Apatin 1489 frt 20 kr. Löbl Sándor fb. Cserevka 1489 frt 11 kr. Vuits János fb. Zenta 1474 frt 12 kr. Kráhl Ernő fb. O-Kanizsa 1470 frt 94 kr. Siskovits Tamás fb. B.-Almás 1451 frt 95 kr. Molnár Miklós fb. Ujvidék 1451 frt 88 kr. Ungár Benő fb. O-Morovica 1415 frt 78 kr. Engelmann Adolt fb. Ada 1415 frt 18 kr. Vojnits Máté szolgabíró Zenta 1409 frt 29 hr. Dinyasky Neszior fb. Szenttamás 1404 frt. Heinecz Albert esatornai főmérnök Kis-Szlapár 1377 frt 04 kr. Csihás Béla fb. Szonta 1374 frt 21 kr. Salamon Dénes kir. közjegyző Zenta 1363 frt 70 kr. Dukay Máttyás János fb. O-Kanizsa 1360 frt 89 kr. Mudrinszky Makaria fb. Szenttamás 1345 frt. Lelbach Keresztély fb. Cserevka 1320 frt. Szuppek Béla fb. Szonta 1292 frt 73 kr. Popovits Vazul országgyűlési képviselő O-Beese 1289 frt 26 kr. Manojlovičs Gergely fb. Szenttamás 1284 frt. Gräber Ferenc fb. Szonta 1254 frt 75 kr. Bayer Frigyes fb. Uj-Verbász 1248 frt 36 kr. Kiss Abel fb. Szabadka 1239 frt 79 kr. Szilágyi Mór ügyvéd Zombor 1202 frt 30 kr. Kriszt Pétér fb. Cserevka 1200 frt. Dekker Gyula dr. kir. járásbíró Szabadka 1197 frt 38 kr. Abelsberg Leó fb. F.-Kovil 1191 frt 94 kr. Sztójakovits Milos fb. N.-Palánka 1184 frt 28 kr. Pollák Henrik fb. Zenta 1183 frt 74 kr. Bognár István fb. Temerin 1181 frt. Braun Vilmos fb. Zenta 1178 frt 71 kr. Hermann Ferenc fb. Vukovár 1174 frt 73 kr. Mainszky Simon gör. kel. lelkész Szenttamás 1157 frt 38 kr. Kohn Mór fb. Zenta 1154 frt 13 kr. Katvianszky Dániel fb. Szenttamás 1152 frt. Horváczky János fb. O-Beese 1148 frt. Röthheld Jakab fb. Bajmok 1126 frt 93 kr. Raffay Sándor id. fb. Mohol 1120 frt 01 kr. Alföldy Gedeon dr. fb. Zombor 1117 frt 09 kr. Katvianszky Mladen fb. Szenttamás 1113 frt. Vuits Vazul fb. Zenta 1102 frt 14 kr. Lelbach Antal fb. Cserevka 1100 frt. Bellán Mihály fb. Cséb 1099 frt 13 kr. Pilishegy Mór fb. O-Beese 1098 frt. Matkovits Lajos főszolgabíró Zenta 1097 frt 97 kr. Kovacsics Emil ügyvéd Szabadka 1091 frt 48 kr. Obláth Mór fb. O-Morovica 1089 frt 45 kr. Gyorgyovanszky György id. fb. Zenta 1070 frt 76 kr. Krieshaber Simon fb. Kis-Hegyes 1056 frt 52 kr. Grósz Illés fb. Bács-Földvár 1048 frt. Holländer Adolt dr. orvos Jankovics 1034 frt 84 kr. Obláth Lázár fb. O-Morovica 1031 frt 97 kr. Jójkits Mladen dr. orvos Ujvidék 1030 frt. Speizer József fb. Apatin 1021 frt 66 kr. Sztratiurovičs György fb. Kulpin 1009 frt 21 kr. Manojlovičs Lázár Miklós fb. Szenttamás 1008 frt. Katvianszky Trifun fb. Szenttamás 1005 frt. Ertl János id. fb. Szonta 998 frt 69 kr. Ungár Lajos fb. O-Morovica 991 frt 85 kr. Hubert Lajos fb. Uj-Verbász 989 frt 97 kr. Löbl Salamon fb. Cserevka 965 frt. Kiss Sándor gyógyszerész O-Morovica 958 frt 54 kr. Merkl Keresztély fb. Uj-Szivaec 954 frt 34 kr. Tripolszky Imre fb. O-Beese 952 frt. Gortva József fb. O-Beese 949 frt. Giskán Mór fb. Pivnica 943 frt 72 kr. Schaffner Mór ifj. fb. Feketehegy 940 frt 75 kr. Vuits György fb. Zenta 935 frt 22 kr. Piszár János fb. Zenta 933 frt 21 kr. Gerber Miklós fb. Szeghegy 933 frt 10 kr. Gavanszki Lázár (Urosev) fb. Szenttamás 931 frt. Löbl Vilmos fb. Uj-Szivaec 922 frt 40 kr. Szeits Milos fb. B.-Földvár 917 frt. Schaffner Salamon fb. Feketehegy 916 frt. Horváth Lukács (bögge) fb. O-Beese 912 frt. Vujevich Zoltán dr. ügyvéd Zombor 911 frt 32 kr. Kráhl József fb. Almás 903 frt 70 kr. Deutsch Ferenc fb. O-Kanizsa 902 frt 09 kr. Manojlovičs Lázár János fb. Szenttamás 887 frt. Zimmerman Henrik fb. Kernyaja 883 frt. Tóth Márton fb. Zenta 881 frt 42 kr. Récsy Ede dr. ügyvéd Kula 881 frt 34 kr. Adám Ignác fb. Szabadka 879 frt 20 kr. Nityin Vazul fb. Szenttamás 876 frt. Verle Henrik fb. O-Kör 871 frt 47 kr. Sárdy János fb. Baja 845 frt 12 kr. Theodorovits Sándor fb. Ada 844 frt 34 kr. Löbl József fb. Keresztur 844 frt. Vojnovits Vazul fb. B.-Földvár 842 frt. Botka István fb. B.-Földvár 841 frt. Milaesi Lajos fb. Zenta 836 frt 39 kr. Pivnicai Konstantin fb. Szenttamás 832 frt. Pukovits József fb. Szabadka 825 frt 50 kr. Ertl József fb. Baja 824 frt kr. Boros Lukács fb. Zenta 823 frt 71 kr. Joanovits György fb. O-Beese 822 frt. Kormendy Gyula fb. N.-Militics 818 frt 17 kr. Raichl Péter fb. Apatin 817 frt 59 kr. Böresök Pál ifj. fb. O-Beese 817 frt. Kovacsics Radivoj fb. Ada 812 frt 93 kr. Rajacsich Sándor br. fb. O-Beese 812 frt. Wighardt Ede fb. Kula 804 frt 64 kr. Terék József dr. fb. O-Beese 800 frt 04 kr. Fehér Imre fb. Zenta 799 frt 66 kr. Löbl Zsigmond fb. Szabadka 798 frt 48 kr. Zilezer Jakab fb. Ada 795 frt 10 kr. Kovacsics Máté apát-plébános Almás 794 frt 08 kr. Gáál István fb. Szenttamás 793 frt. Schaffner Samu fb. F.-Kovil 792 frt 68 kr. Grünbaum Pál dr. ügyvéd O-Beese 792 frt. Manheim Armin dr. ügyvéd Topolya 791 frt 89 kr. Weissberger Ignác fb. O-Kanizsa 790 frt 85 kr. Poppovits Sándor fb. O-Szivaec 786 frt 63 kr. Vény Márton fb. Apatin 785 frt 61 kr. Schlagerter Gyula polgármester Zombor 777 frt 36 kr. Nagypál Pál fb. Ada 775 frt 04 kr. Kelemen János fb. Ada 773 frt 53 kr. Nagy István fb. O-Morovica 766 frt 19 kr. Tóth József ifj. fb. O-Kanizsa 763 frt 59 kr. Dinyasky György fb. Szenttamás 762 frt. Becker Fülöp fb. Szeghegy 758 frt 77 kr. Milko Ignác dr. járásorvos O-Beese 752 frt 04 kr. Vissy Károly dr. kir. közjegyző O-Beese 752 frt. Mikosevits Jozsef ügyvéd Zenta 751 frt 10 kr. Basch Albert fb. Csantavér 748 frt 92 kr. Basch Hermann fb. Csantavér 748 frt 91 kr. Lelbach László dr. fb. Budapest 742 frt 73 kr. Kazinczy Mihály fb. Zenta 740 frt 74 kr. Löbl Simon fb. B.-Földvár 740 frt 63 kr. Stöckl Jakab id. fb. Kernyaja 738 frt 29 kr. Zittel Robert esperes-plébános Temerin 736 frt. Rákics Tivadar esperes-plébános N.-Palánka 731 frt 70 kr. Löbl Jakab fb. O-Szivaec 729 frt 82 kr. Milko Vilmos fb. Baja 729 frt. Kezely Mészáros Antal fb. Zenta 728 frt 97 kr. Goitein Lipót fb. Ada 726 frt 37 kr. Tóth Pál fb. O-Kanizsa 723 frt 83 kr. Zsvikovits János br. fb. Zágráb 723 frt. Dudvarszky Péter fb. Ada 722 frt 86 kr. Hercefeld Samu fb. Baja 722 frt 72 kr. Horváth Mihály fb. Kula 720 frt. Varga György fb. Kis-Hegyes 718 frt 54 kr. Dombovits Márton fb. Apatin 717 frt 86 kr. Ertl István fb. Bács 717 frt 46 kr. Diener János ügyvéd Zombor 715 frt. Debelyesky Izidor fb. O-Beese 714 frt. Borovszky Károly ev. lelkész Pivnica 710 frt 34 kr. Peeze András, János fia fb. Petrovostello 704 frt. Leopold Antal id. fb. Bresztovác 703 frt 46 kr. Schaffner Armin fb. Ujvidék 702 frt 92 kr. Dobrojevits György fb. Pivnica 702 frt. Ertl János ifj. fb. Baja 702 frt. Szász

János mérnök Piros 699 frt 02 kr. Manojlovičs Péter fb. Szenttamás 698 frt. Rudits Pál fb. Zenta 697 frt 80 kr. Fischer Lipót fb. Ada 696 frt 03 kr. Kihut Mihály fb. Topolya 688 frt 05 kr. Stein Vilmos fb. Kátmár 687 frt 97 kr. Appel Ede plébános Zenta 687 frt 94 kr. Leinweber Miklós fb. Bresztovác 687 frt 39 kr. Weisz József fb. Baja 686 frt 94 kr. Söti Lukács János fb. O-Kanizsa 685 frt 39 kr. Berger Dávid fb. Bajsa 684 frt 65 kr. Csibás Ferenc fb. Baja 683 frt 30 kr. Freund József fb. O-Beese 682 frt. Terék Károly fb. O-Beese 680 frt. Ott Konrad dr. orvos Szeghegy 675 frt 52 kr. Kuezurácz Pál fb. O-Futtak 673 frt. Vuits Pál fb. Zenta frt 672 53 kr. Köhn Mór fb. O-Palánka 670 frt 34 kr. Eremitis Tivadar fb. Martonos 670 frt 24 kr. Dudás Lajos fb. Kula 669 frt 20 kr. Horti Tamás fb. Zenta 664 frt 92 kr. Ofner Ignác fb. Mohol 662 frt 98 kr. Mandits Albert fb. Bajmok 662 frt 05 kr. Gagern Miksa br. fb. Sopron 658 frt 50 kr. Molnár Gábor István fb. Zenta 657 frt. Kadvány Mihály fb. Zenta 656 frt 98 kr. Csányi Sándor fb. Paesér 655 frt 50 kr. Sztrilich Antal dr. járásorvos Zenta 655 frt 13 kr. Becker Károly fb. Uj-Verbász 654 frt 39 kr. Peczarszky Mikló fb. Zenta 654 frt 15 kr. Milovanov Lázár fb. O-Beese 652 frt. Drakulits Miklós fb. Szenttamás 651 frt. Herz Ede fb. O-Kanizsa 650 frt 75 kr. Debe-lvaesky Trifun fb. Szenttamás 648 frt. Mayer János fb. Hódságh 647 frt 58 kr. Papp Ferenc id. fb. Feketehegy 641 frt 57 kr. Matkovits Bertalan lelkész Bajmok 641 frt 02 kr. Rörich Keresztély fb. Uj-Verbász 640 frt. Dudvarszky Gigó fb. Ada 634 frt 13 kr. Tóth József ifj. fb. O-Kanizsa 631 frt 48 kr. Löbl Károly fb. Torzsa 628 frt 92 kr. Halbrohr Adolt fb. Szabadka 626 frt 50 kr. Szarailits E. Péter fb. Zsabya 618 frt. Veréb János fb. Zenta 615 frt 65 kr. Abrahám Jakab kereskedő Apatin 614 frt 67 kr. Joanovits Lázár jegyző Mohol 614 frt. Manojlovičs Pál fb. Szenttamás 609 frt. Hoffmann Gáspár fb. O-Morovica 608 frt 47 kr. Bergl Gyula fb. Zenta 608 frt 41 kr. Vrszalykov János fb. Deszp. Szt-Iván 607 frt 96 kr. Márton Máttyás lelkész O-Kanizsa 606 frt 95 kr. Ofner Lipót id. fb. Mohol 606 frt 07 kr. Bodrog Mór fb. Topolya 605 frt 19 kr. Svraka Imre fb. Bikity 604 frt 15 kr. Stefan József fb. Cserevka 603 frt 05 kr. Drach Henrik fb. Parabuty 601 frt 91 kr. Schneider Kornél fb. Cserevka 599 frt 74 kr. Kármán József lelkész Uj-Verbász 599 frt. Boros Márton fb. Zenta 598 frt 39 kr. Goldberger József fb. Bajsa 597 frt 97 kr. Simon Péter id. fb. Kis-Kér 596 frt 87 kr. Birnbaum János fb. Topolya 594 frt 23 kr. Kővágó Lőrinc fb. Ada 594 frt 01 kr. Tóth Adám Péter fb. Zenta 593 frt 12 kr. Jankovics Sándor fb. B.-Földvár 592 frt. Kuduz Miklós fb. Sándor 590 frt 52 kr. Loschütz Vilmos fb. Bosdán 590 frt 35 kr. Horváth András fb. B.-Földvár 588 frt. Weisz Hermann fb. Martonos 586 frt 19 kr. Mues József id. fb. Kula 585 frt 41 kr. Lengyel Dávid János fb. Zenta 585 frt 39 kr. Kadvány Péter fb. Zenta 583 frt 20 kr. Hevér Péter ifj. fb. Zenta 581 frt 78 kr. Bergel József fb. Mohol 581 frt 45 kr. Nagypál Dávid fb. Mohol 580 frt 40 kr. Fratrievics János fb. Kis-Hegyes 580 frt 02 kr. Falcione Lajos fb. Zombor 579 frt 36 kr. Zsótér Andor fb. O-Beese 578 frt. Schmidt Adám fb. Kernyaja 576 frt 74 kr. Krieshaber Gyula fb. Parabuty 576 frt 39 kr.

CSARNOK.

Az a csöndes!...

Epen a huszonötödik szerelmes levelet másoltam a „Szerelmes levelek a mellényzsebben“ című közhasznú kézikönyvből, — mikor egyszerre elém toppan a principálisom.

En tudvalevőleg ügyvédhojtár vagyok, amiből nyilvánvaló, hogy a principálisom csak ügyvéd lehet.

— Bokod ur — szölt a principálisom — ön ma délben utazni fog.

— Akár Keletindia, ha úgy tetszik!

— Na nem olyan messzire, csak ide Ócsára. A vonat 1 órakor indul, az árverés három órára van kitűzve, hétre még itthon is lehet. Ez a makaes Potemkin Nepomuk János épenséggel nem bírható rá, hogy szép szerével fizessen. Rá kell ijeszteni nem kissé — elvégre mindennek van határa — vagy fizet, vagy licitálunk. Puntum.

— Nagyon helyes, — én készen állok, csak némi költséget, ha szabadna kérem.

En tudvalevőleg nagyon kedélyes gyerek vagyok. Három dolgot szeretek, — a szép asszonyt, a jó bort és a hazai csöndest.

Ellenben három dolgot gyűlölök, — az ualmat, a munkát és tejbe főtt rizskását.

Potemkin Nepomuk János szintén igen kedélyes gyerek volt.

O is három dolgot szeretett, — a pört, a jó bort és a hazai csöndest.

Három dolgot ellenben szintén gyűlölt, — a fiskálist, a végrehajtót és a fizetést.

De Potemkin Nepomuk János tapasztalt ember is volt.

Először mindenféle kifogásokat keresett. Rettenetes praxisa lehetővé már, — úgy ismert minden pragrafust, mint egy fiskális.

Rajtam azonban ki nem fogott. Mikor aztán látta, hogy a dolog több a kettőnél és a dobos már-már belesap a kutyaborbé, megvakarta a fejét és megkérdezte:

— Hát mennyi is az a csekélység, fiskális uram?

— Tízke 110 forint, kamat 36 forint, idáig felmerült költség 143 forint, a mostani költség 21 frt, — összesen 310 frt. Krajcar ninesen.

— Krajcar ninesen! Még jó. Azt a fűzván fűtőfűlő, — ejnye... ejnye... ugyan megfiadzott csinason. No a jövőtjárt a fiskáriusának, nekem ugyan belütt. Hanem sebjaj no. Irja meg csak a nyugtát uramöcsém.

Lefizette az utolsó forintig, még csak nem is sóhajtott belé. Hiszen egészen derek gyerek ez a Nepomuk János.

Szinte elképzeltem, micsoda dicséretet kapok én most a principálisomtól; — zsebre vágom a jó kis friss pénzt és kasszolódni kezdek.

Potemkin Nepomuk János azonban a vállamra tette a kezét.

— Na már, kedves uramöcsém, — így vendég nem megy el a házamtól. Most már vége a hivatalos dolognak, most már az én vendégem, csak tessék beljebb keülni; te meg Vica, szaporán abból az ó szomorodniból. Kedves executor uram, remélem csak velünk tart.

Ilyen szives kínálásnak nem lehetett ellentállani. Az az ó szomorodni hatalmas egy ital volt. Csupa tűz, csupa erő. A harmadik pohárnál szentté avattam Nepomuk Jánost, az ötödik pohárnál már egymás keblén zokogtunk, a hetedik pohárnál így szölt Nepomuki Szent János:

— Nini fiuk, badd szólna tán az a hazai csöndes.

Csak utolag akarom konstatálni, hogy Potemkin Nepomuk János nagy róka volt. — Mire másnapra felvirradt a hajnal, — én még ott voltam Potemkin Nepomuk János házában, de a 310 forint megszerelve az előlegezett költségekkel is, ott nyugodott a Potemkin Nepomuk János terjedelmes tárcájában.

Hazafelé egész uton gyötört a kétség, micsoda arecal álljak én most a principálisom elé.

A bizalmával rutul visszaeltem, — azonkívül sikasztást követtem el.

Sikkasztottam, — idegen vagyonnal ugy bántam, mintha az sajátom lett volna. — Gazember vagyok, a kire feygház és megvetés vár.

Az arcomról csak egy patakzott a veritek.

Egyszerre mentő ötletem támadt.

Mert, hogy el ne felejtsem, a principálisom is kedélyes gyerek.

O is három dolgot szeret, — a feleségét, az expensótát, — de mindenkéfelett a hazai csöndest.

Es három dolgot gyűlöl: a békés egyezséget, a rossz szívart és az orosz cárt.

Megvallok neki mindent.

... És ugy is tettem.

... És ugy is tettem. — Potemkin Nepomuk János fizetett.

— Nos ez igen szép.

— Hanem a fizetés után...

— A fizetés után mifele hanem...

— Hát kérem, a fizetés után egy kis barátságos quaterkára invitált meg.

— Remélem, elfogadta a meghívást.

— Fajdalom, igen.

— Fajdalom, miért fájdalom?

— Quaterka közben nemsokára előkerült a biblia.

— Mifele biblia?

— Oh kérem, — az a harminckét levelű.

— Ez csak természetes.

— Ferbliztünk.

— Bravó. Ez az igazi hazai játék.

— Vesztettem!

— No, no!

— Elveszítettem 150 frtot. Ekkor azonban gyönyörű gusztag akadt. Huszonegy pirosból! Fölséges volt! Csak ugy ragyogott a szemem! Aztán meg utolsó is voltam!

— Remélem kóstáltatott?

— Persze! Tíz forintért adtam egy kártyát! Potemkin fizetett, s a többi is! Potemkin blindelt.

— Nixelte?

— Hogyne! Hívtam rá huszat!

— Potemkin?...

— Visszavágot negyvenet!

— És ön?...

— Mit tehettem mást? Visszahívtam nyolevanat!

A principálisom area csak ugy lángolt. Szinte lihegve beszélt:

— Potemkin megretírált?

— Dehogy! újra visszavágot százhatvannal.

— Teringettét!...

— Ekkor megnéztem a kártyámat. A makkhetest, meg a tökfőköt kaptam! Potemkinnak pedig bandája volt!...

— Hallatlan! Hallatlan!

— A pénzek tehát elusztanak!

— Hallatlan! Hallatlan! — Ilyen pech! Boldogtalan fiatal ember. Huszonegy pirosból — és ilyen vég.

— Igen, kedves principális ur — és a pénzek elusztanak.

— Eh, mit a pénzek!... No, de ilyen pech kérem!... Különbözen vigasztalódjék. Nekem is van egy hasonló esetem. Hallgasson ide, majd elbeszelem...

Bolyongó.

Közgazdaság.

A méhek kiteleltetése. Telire csak erős méhesaladot tegyünk el, mert a gyöngö család télen át elpusztul. Gondoskodni kell róla, hogy a helyük elegendő meleg legyen. A tulságos meleg nem jó; mert a méhek megbetegedését okozza; a tulságos hidegben pedig a téli eleséget hamar felemészti és meg is fagyhatnak. Téli eleségről ne feledkezzünk el gondoskodni. A kártyákat télen át olyan helyen kell tartani, a hol csöndben és békességben s az egerektől óva vannak. Ha az idő napfényes és nem tulságos hideg, ki kell a méheket eresztetni, hogy megtisztuljanak.

István gazda tanácsai december hóra.

A szántóföldön ebben a hónapban legfőbb munka a trágyahordás. A trágyát a földön ne hagyjuk kupacokban, hanem mindjárt teregessük el. Ha az idő engedi és a föld erre alkalmas, a szántást folytathatjuk. Ha az őszi vetéseket vastag hóréteg borítja és az megkegeseedik, a nyájjal vagy gulyával meg kell járítani, hogy a kéreg megtörjön, mert különben alatta elfulad a vetés.

A réteken a mult hónapban elkezdett es be nem fejezett egyenetlő munkát folytassuk. Ha a rétet trágyazzuk, itt is azonnal el kell a trágyát teregetni.

Az igrás jóságot trágyát hord és szánt, erdős vidéken fát hord. Az istálló ne legyen tulságos meleg, mert az állatot petyhüdté teszi; se hideg, mert ebben meg meghül az állat. A naponkénti szőlőtzetésről gondoskodni kell. Böven almozunk, hogy legyen elég trágya. A teljesen istállóra szorult állatokat mindennap ki kell szabad levegőre eresztetni. A bizó jóságra nagy gondunk legyen.

Nemcsak etetni kell azokat, de tisztán is kell tartani. A kefe, vakaró: fél abrak.

A faiskolát a nyulak ellen védni kell, mert nagy kárt okozhatnak. Ha az időjárás engedi, hernyózzuk a faiskolában és gyümölcsösben. A trágyázásról ne feledkezzünk meg. Az erdei és kivágásra szánt egyéb fák kivágásának most van az ideje.

A szőlőben, ha az időjárás és föld erre alkalmas, rigolozni, árkolni és egyéb földmunkát lehet cselekedni. A trágyahordásnak, karkészítésnek is most van az ideje.

A baromfiakat a tél beálltával olyan takarmányon tartathatjuk, mely a test melegségét emeli. Ez a takarmány: a tengeri. Nyáron és egyáltalában a tojási idő

alatt nem tanácsos a tenyészbaromfi-val tengerit etetni, mert ekkor nagyon hizlal, a bizott baromfi pedig rosszul tojik; de télen, napjában legalább egyszer lehet, sőt jó is még a tenyészbaromfi-nak is tengerit adni.

Ebben a hónapban a gazdának nem sok dolga akad a földön, van tehát ideje mással is foglalkozni, de meg az idő is olyan, hogy a szobára van utalva. Elő kell hát venni a szerszámot. Furjon, faragjon, kosárt fonjon, seprőt kössön a jó gazda. Szépecskén meg lehet ám keresni az ilyesmivel is a pénzt! A szorgalmas, ügyes ember télen ebből is meg tud élni.

Most bővebben jut idő az olvasgatásra is. Mai napság, hogy a gazda boldoguljon, nem elég az a tudomány, amit az apjától tanult. Hasznos, jó könyveket kell olvasgatni, a melyekben le van írva: hogyan kell gazdálalni? hogyan kell a gyermekeket nevelni? hogyan kell élnünk, hogy egészségesek, erősek legyünk? Ha már olvasunk, jól megválogassuk az olvasmányt. Az a garasos rémhítoriá, amit a zsidó ponyván árul, meg azok a világbolondító szocialista firkák nem jóra való, okos embernek valók. Azokra kár a pénz, de kár az idő is, amit olvasásukra fordítanak. Legjobb lesz, ha megkérdezzük a lelkes vagy a tanító, jegyző urat, hogy mit olvasnak és honnan szerezzék be a jó olvasni valót?

Néplap.

NYILATKÖZT.

Várossy László a zombori önkéntes tűzoltó-egyesület főparancsnoka a következő nyilatkozat közlésére kérte fel lapunkat:

Nyilatkozat. A „Zombor és Vidéke“ folyó évi november hó 29. 162. számának „Hírek“ rovatában a Pandurovits és Niesevits cégnek a Kossuth-utcai Kossanits C. A.-féle házban lévő üzlethelyiségében folyó hó 28-áról 29-ére virradó éjjelen kiltörtött tüzek oly leírását adja, melynek éle a vezetésem alatt álló tűzoltó-egyesület ellen irányulván, szó nélkül nem hagyhatok, annál is inkább nem, mert oly szinben tünteti fel a tűzoltóságot, mintha ez a jelen esetben emberbaráti kötelességét pontosan és hiven nem teljesítette volna.

Jelzett újság — a valósággal homlokegyenest ellenkező állításainak nem megcáfolása, hanem a tévesen informált közönség fölvilágosítása végett álljon itt a valódi tényállás rövid, de hű leírása:

A tüzeset éjjelen egy, a bolt helyiség mellett elhaladó egyén az üzletből kigomolygó füstöt érezvén, az éjjeli őrt figyelmeztette, ki nyomban a tűzoltó őrséget értesítette. Erre az őrség — 4 tűzoltó, 2 kocissal — az első veszély esetében használtatni szokott két szivattyúval, melyeknek mindegyike 4—5 hekt. ürmértékű víztartánnyal van ellátva, lámpákkal és tűzoltó-szerekkel, az egyetli szertáros vezetése alatt a helyszíni sietett megkísérelendő, nem lehetne e csak a belső (szoba) tüzek jelzett tüzet a város lakossága éjjeli nyugalmanak megzavarása nélkül — mint máskor is szokszor — eloltani. Itt a boltjók zárját képező vasajtó lakatját baltával fölfeszítvén a bolt helyiségbe hatolt. Természetesen most láthatta csak, hogy a tűz a könnyen gyulladó árukkal telt üzletben már bosszabb idő óta lappangólag terjeszkedvén, oly dimenziókat öltött, hogy eloltása nagyobb segélyt igényel. Ekkor riasztotta fel, a szabályoknak megfelelőleg, az egész tűzoltóságot, mely ott csakhamar megjelenvén, a tüzet a főtűt és gőzre való tekintettel igen fáradságos, majdnem emberfeletti munka árán lokalizálta.

A mint ezen tényállásból, minden kétséget kizárólag kitűnik a „Zombor és Vidéke“-nek azon állítása, hogy a tűzoltóság későn jelent meg, nem igaz; hogy a „helyszínen mindjárt az egyik cégtárs Niesevits jelent meg“ — nem igaz, mert akkor nem lett volna szükség a bolti ajtó lakatját lefeszíteni és úgy hatolni be az üzlethelyiségbe és bizony mikor Niesevits ur megjelent, a tűzoltóság már javában dolgozott; az sem igaz, hogy „már egy fél óráig égett ben az üzletben“, mert, hogy mióta égett, azt senkisé tudhatja, csak a mindentudóságával tetszelgő „Zombor és Vidéke“; az sem igaz, hogy „végre csak egy szál tűzoltó jelent meg“, mert a mint az éjjeli őrt a tüzet jelezte, más uton — a helyiség a tűzorségi toronyból látható nem lévén — tudomást nem szerezhetett, a tűzoltó-őrség 4 tűzoltó és 2 kocissal azonnal a helyszíni sietett; az sem igaz, hogy „lámpa, víz és egyéb tűzoltó-szerek nélkül vonult ki“, mert ezekkel elvont látva és hogy a „Zombor és Vidéke“ az üzletben lámpákat nem látott, ennek egyszerű magyarázata az, hogy midőn a tűzoltóság a boltba behatolt, nemcsak az olajlámpák, hanem még a petroleum-fáklyák is a sűrű füstben kialudtak, oly körülmény, melyért a tűzoltóságot csakis a tűzoltási ügyekben szakértőként bíró „Zombor és Vidéke“ teheti felelőssé.

Ha ezen előadottak igazságán a „Zombor és Vidéke“ kételkednék, forduljon első sorban Kossanits C. A. háztulajdonoshoz, ki természetes érdekeltségénél fogva elejétől — végig jelen volt, Ehrlich Nándor, Kesztnér Ernő, Márkovits Imre, Szigethi István, Török Károly önk. tűzoltókhoz, kik a tényállást ismerik s az óltás körül oly érdemeket szereztek, melyeket el nem ismerni csak a „Zombor és Vidéke“ képes, mely lap ismét vádolt anélkül, hogy a tényállásról magának előzőleg alapos információt szerezni érdemesnek tartotta volna.

Zombor, 1894. november 30. A zombori önkéntes tűzoltóság parancsnoksága nevében.

Várossy László,
főparancsnok.

Szerkesztői üzenetek.

Sp. J. Budapest. A fordítást megkaptuk és mai lapunkban közöljük. A karácsonyi számba szánt cikkét érdeklél várjuk. Üdvözlét és köszönetet.

Sz. Gy. „Füstös Peti“ e. versét besoroztuk. Köszönet. Megkaptuk levelüket?

M. J. Budapest. „A esavargó“ e. tárcáikét megkaptuk. Fogadják köszönetünket.

Magnus. „A távozóhoz“ e. fordítás nagyon nehézkes, erőltetett; mintha csak úgy kiereszkolta volna azokat a szavakat a tollából. Pedig ön is bizonyára tisztában van azzal, hogy egy jó versnek, akár eredeti, akár fordítás az, egyik főfeltétele a könnyedség. A másik versnek már a címe is szörnyű szolgai fordítást árul el. „A lány távol honból“. Kérem, hiszen ettől a címtől határozottan visszarad az ember. Nem te-

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

kintre ezt az utóvegre is igen könnyen kikorrigálható hibát, ez a fordítás már kissé könnyebben halad, de azért a közöltetés mértékét még mindig nem őríti meg. Tessék nagyobb gondnal és figyelemmel dolgozni s ha már elkészítette a versét, hát olvassa utólag át. Az utóbbi verssel ön ezt nem tette, mert utólagos átolvasás esetében bizonyára nem hagyta volna meg ezt a két sort:

„Gyümölcsöt hozott és virágot
Megérve egy más virányon“.

No hát kérem engedjen meg, de azt már csak nem kívánja a saját érdekében sem, hogy blamirozzuk Goethe nagy szellemét!

Novus. Nem kérem, még nem lehet ezeket a verseket közölni. Nagyon kezdetlegesek. Itt-ott van bennük egy-egy jól hangzó rímpár, néha-néha fel is csillan valami abból a poétai tehetségből, de hát általában véve bizony annak a penának még gyakorlatra van szüksége. Aztán ha már fordít, mért választ Goethe leggyöngyösebb versei közül. Reméljük, hogy legközelebb már közölhető verseket kapunk. Próza munkáját is érdeklél várjuk.

R-r. Fölöslegesnek tartjuk most már visszatérni a dologra. Különbözn köszönet!

Naptár. December.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
4 Kedd	Borbála	Borbála	22 Philem.
5 Szer.	Szabbas	Abigail	23 Amphilio.
6 Csüt.	Miklós püsp.	Miklós	24 Katalin
7 Pént.	Ambrus	Agaton	25 Kelemen

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügynök.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Zongora eladás.

Egy zongora jutányos áron eladó. Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

6150. szám.

k. ü. 1894.

Árlejtsési hirdetmény.

A zombori kir. ügyészség a felügyelete alatt álló zombori kir. törvényszéki fogházban, úgy az apatini, kulai és hódásghai kir. járásbírósi fogházakban elhelyezett letartóztatottak 1895. évi, esetleg ezenkívül 1896., 1897. évi élelmezésének együttes biztosítására **f. évi december hó 18-ik napján d. e. 9 órakor** hivatali helyiségében zárt irásbeli ajánlatokkal egybekötött árlejtsést tart.

Bánatpénz 1000 frt.
Kiküldési ár egy főt éadagra 10 kr, 56 dekagram kenyérré 5 kr, együtt 15 krajcár.

Az árlejtsési feltételek a hivatalos órák alatt a zombori kir. ügyészségnél megtekinthetők.

Felhívtnak vállalkozni óhajtok, miszerint szabályszerint felszerelt, bélyegzett és bánatpénzzel ellátott zárt irásbeli ajánlataikat az árlejtsési határidőig a zombori kir. ügyészségnél nyújtsák be, illetve a szóbeli árlejtsésnél személyesen, vagy meghatalmazottjaik által jelenjenek meg.

Zomborban, a kir. ügyészségnél, 1894. évi november hó 26-án.

Dr. Kardos Kálmán,

3—1

kir. ügyész.

Kiadó lakás.

Egy 7 szobás lakás, mellékhelyiségekkel és négy lóra való istállóval azonnal kiadandó. Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

3—2

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok az ifjuság és felnőttek számára.

Mindenkinek legalkalmasabb ajándék a **LEVÉLPAPÍR**, mely igen csinos kivitelű dobozokban, finom fehér virágos, színes, arany szegélyllyel, a legdivatosabb nagyságban és színekben, Azur, Pansy, Iris, Coquille, Pristol Orange, Printemps, Ivori, Violettes, Mary Mill Rose, Artis, Alexandra, Flora, Viktoria, Hortensia, Margarett Mill, Mirtl Mill, Adria Glüesklé, Rococo, ugyszintén nagy családi dobozok. A fentiekből igen szép nagy választékban „**Billete Correspondans**“-ok finom fehér és virágos 30 kr-tól 10 forintig.

KÉPES KÖNYVEK elszakíthatlan, ifjusági iratok, diszművek, külföldi és hazai klasszikusok munkái díszkötésben, karácsonyfa-díszek, Richter-féle **koépitő szerények, társas játékok, festékek** dobozokban igen nagy választékban.

Részletes könyv-jegyzékkel, bárminő, e szakba vágó felvilágosítással (levéllig is) szívesen és díjmentesen szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

KOLLÁR JÓZSEF,
könyv- és papirkereskedése Zomborban.

10—2

7344. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községben lemondás folytán üresedésbe jött adóvégrehajtói állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása községi pénztárból előleges havi részletekben 500 frt.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezüleg irt, erkölcsi magaviseletüket és képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamódványokat hozzam **f. évi december hó 31-ig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határidő utólag fog kitűzteni.

Bács-Topolya, 1894. évi november hó 25-én.

Császár Péter,
főszolgabíró.

3—1

9744. sz. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegyében Parabuty, Pivnica és Lality községekből álló körállatorvosi állásra Parabuty székhellyel (1895. évben vasuti állomás leendő) ezennel pályázat nyitattik.

A körállatorvosi állás évi 600 frt fizetéssel van javadalmazva.

Az állatok gyógykezelésének díjazása a választás után az 1888. évi VII. t. c. 130. §-a szerint egyezség, illetve szerződésileg lesz biztosítandó. Hivatalos látogatások alkalmával a körhöz tartozó községek díjlanul szállítják az állatorvost.

Az állatorvosi oklevéllel s eddigi alkalmaztatást igazoló bizonylatokkal felszerelt kérvények **1895. évi január hó 3-ig** nyújthatók be hivatalomnál.

Hódásghon, 1894. évi november hó 26-án.

Főszolgabíró ur helyett:

Hipp Dezső,
szolgabíró.

3—2

14273. sz.

tkvi 1894.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fischer Adolf végrehajtónak Ivankovits István (Antin) végrehajtást szenvedő elleni 343 frt 95 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és kir. járásbírósi területén lévő, Nemes Militics községében fekvő, a nemes militicsi 275. sz. tjkvben foglalt s Ivankovits István nevében álló 355/a. hr. sz. 363. o. i. sz. ház és 992 □ ölet tevő beltelekre nézve 492 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1894. évi december hó 15-ik napján délelőtti 10 órakor** Nemes Militicsi községvárnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 49 frt 20 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszoigáltatni.

Kelt Zomborban, 1894. évi szeptember hó 10 én.

A zombori kir. trvszék mint telegkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. tárv. bíró.

Eladó pék-üzlet.

Egy mezővárosban egy magányosan álló pék-üzlet eladó, hol, megmondja a kiadóhivatal.

5691. szám.
kig. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztetett Ó-Szivac községben leköszönés folytán megüresedett községi II-od őrnöki állásra, mely 366 frt évi javadalmazással jár, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi december hó 15-ig annál is inkább nyujtsák be, mert az azon túl érkezőket tekintetbe venni nem fogom.

Zombor, 1894. évi november hó 24-én.

Poppovics Dusan,
főszolgabíró.

3-3

7111. sz. 1894.

PÁLYÁZAT.

Folyó hó 10-én 6637. szám alatt kiírt pályázat visszavonása mellett Bácsföldvár községben üresedésben levő községi állatorvosi állásra pályázatot nyitok, felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényüket f. évi december hó 25-ig hozzám nyujtsák be.

Javadalma: évi fizetés 500 frt, nappali látogatási díj 20 kr, éjjeli 50 kr és a husszemle díjak.

Ó-Becse, 1894. évi november hó 22-én.

GOMBOS BÉLA,
főszolgabíró.

3-3

10,736. sz. 1894.

Pályázat.

Ó-Kanizsa községben egy 400 frt évi fizetés és 120 frt lakbér illetményvel javadalmazott őrnöki állásra pályázatot nyitok s felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy folyamodványaikat Bács-Bodrogh megye tekintetes bizottságának 1887-ik évi 6. szám alatt alkotott szabályrendeletének 9. § a értelmében felszerelten, hivatalomnál folyó évi december hó 6-áig nyujtsák be.

Zentán, 1894. évi november hó 20-án.

Matkovits Lajos,
főszolgabíró.

3-3

Legolcsóbb bevásárlási forrás a karácsonyi ünnepek alkalmára.

Jóth Ernő

fűszer-, csemege-, bor-, pezsgő-, festék- és gyarmatárú-üzlete

Zomborban,

Fő-utca, Dr. Popovits-féle házban.

A „fekete kutyához.”

PLUTOS

kitűnő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó, gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.

Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi.

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúz vagy lobos bántalmaknál, ugy-szintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat.

Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik, ha az elernyedtt állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsöltenek ezen szerrel, a képződmény gyorsan felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

100-12

E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:

TÁRCZAY ISTVÁN

GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

SCHERER FERENC

ZOMBOR.

Miután raktáromat az őszi időnyre ujonnan felszereltem, bátorkodom a n. é. közönség becses figyelmét cégemre felhívni, és kérem személyesen meggyőződni arról, hogy a legegyszerűbbtől a legfinomabb házi berendezésnek megfelelő raktárom van.

Választékos készletben található raktáromon több rendbeli

hálószoba, ebédlő, szalon- és irodai berendezések és vasbutorok.

Ezen kívül ajánlom legújabb üveg és porcellán készleteimet, továbbá

asztal- és függő-lámpákat,

kinaezüst, tükrök, képek és különféle szobadisztrgyaimat.

Mindennemű beüvegezés a legpontosabb kivitelben eszközöltetik.

Kárpitos munkákat olcsó áron elvállalok.

Nagy raktár kereskedők és vendéglősök számára.

Maradtam kiváló tisztelettel

Scherer Ferenc.

Itt egy jó házból való fiu tanonc felvétetik.

hordozható petroleum-kályhák.

ELŐFIZET
Egész evre . . .
Fél evre . . .
Negyed evre . . .
A lap szellemi
illető küldem
szerkesztőnek
a laptulajdonos
dend.

Egyes szám ára

Kálnoky Wekerle

Az öfelsége törvényjavaslat szentén. Ezzel a félre nem ismerhető változtatlan, legmagasabb által szentesített t. t. tehát abban sem politikai hangulat nem biztosítva lesz, nem létező kormány s mindennap felelősséget ámitani és a hazai téveszteni.

E mellett es kell feljegyezni az oldalról, a mely egyházipolitikai nélkül Kálnoky ellen azt az alapellenesen Magyar

A Kálnoky és törvénytervezete ama célnak köhöltek által az igaztorzításának mindakarnak bizalmatjeszteni a közvélet

Öfelsége, a magyar királynak minden uralkodónyos érzellet mind idegen illoyális hitelen tényezők hivatalos magyar a idegen betolyások egyáltalán nem a nemzet, öfelsége legfőbb védnökének tartozik, hogy a ket, miszerint a boldog bizalmas mek mindennapi vitelitelni s a legnati kell.

Wekerle min közös külügymin konstatálni kell,

A „BAO

Ne vágyj egy
Mit fest el
Oh szép az é
Ki benne pi
Hol kéj, gyöny
És szenvedés
Hisz, — bár a
Meghalni m
Legyen tehát
De fűszerez
Mert hisz súly
Ha nem köm
Ha mostan jű
És a jüend
És édes tudn
Mig egyszer

Bákirálynő.

Ha ilyen apróság sosem sorolja fel a hanem rendszerint ugy kisé: vajjon melyik másodsor? Így volt a „Tabarin felesége”. előadásban ez az első tunk. Egyébként a sz darabokat: „Tabarin királynő” (a színlap „Két év múltán”. Tel No de ez így szokás változtatni nem szab